

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR, 1947 április 30, szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ERFOLYAM. 103 szám

Minden ízében becsületes államgépezetet kell teremtenünk!

— követelik a demokratikus erők

AREST. — A Madoszból az ország magyarságának átfogó szervezetévé alakult Magyar Népi Szövetség régi és új szervezete, hogy sorait átszervezi és az új szervezetet a dolgozó földművelésügyi pártjává emeli, az egész országban élénk érdeklődést váltott ki. Ennek egyik előző számában közölt tájékoztató pontokkal kapcsolatban a „Scanteia” egy vezércikke többek között következőket állapítja meg:

Az Ekés Front átszervezése

Az Ekés Front a dolgozó földművelésügyi pártjaként elhatározta, hogy átvizsgálja és rendezze sorait a meggondolással, hogy szervezetének összes vezető helyeire, a legkisebb szervezeti egységekig jelölje szervezetének olyan vezetőket, szegény embereket állít, akik minden erejükkel a dolgozó földművelésügyi pártot szolgálják. Ezzel az elhatározással az Ekésfront megerősíti sorait, minden eddiginél nagyobb erővel védi magát azoktól a földművelésügyi vezetők, amelyek mások munkájának megakadályozása nélkül dolgozzák meg a földet.

Ugyanakkor azonban annál határozottabban mutatkozik meg a Maniu-féle parasztpártnak az a törekvése, hogy megvédje a kisajátított földesurak a falvak, valamint a városok munkásságát az ország összes ellenségeinek érdekeit.

A dolgozó földművelésügyi legelső és legfontosabb szervezete a munkásságnak és a természetesebb szervezete nem is lehet. Ezt a szövetséget a földreformért harcoló közönség pecsételték és megerősítik a munkásságnak az ország, amelyet az inszges földművelésnek ad a mezőgazdasági munkaterv végrehajtása érdekében.

Az Ekés Front végrehajtóbizottságának vezetői a dolgozó földművelésügyi és kulturális helyzetének megjavításához kell vezessenek s mert ez az ország földművelésének nagy feladatát képezi, végsősorban értékes munkát jelent a romániai demokrácia tényezője megerősítéséhez.

Mit végeztek Kairóban?

A parlament rendkívüli ülésének kezdő ülésén a képviselők a Kairóból visszatért román parlamenti küldöttek ünnepelték. A képviselőház elnöke rövid méltató beszédre a Constantinescu-lai, a román parlamenti küldött és vezetője vált és rámutatott arra, hogy Kairóban a 36-ik interparlamentaris kongresszus a román küldöttség eredményes munkáját fejtegette ki. A kongresszuson határozottan szembeszálltak azokkal a hatalmi körökkel, amelyeknek az volt a célja, hogy bizonyos blokkpolitika bevezetését engedjenek a háborús színter. A román küldöttség állást foglalt a nemzetközi kérdésben is, többek között a világ újajánításával és a nemzetközi jog módosításával kapcsolatban állt a szavát.

Meg kell tisztítani az államgépezetet

Az ország vezrével fogadott bevezető kormány nevében Radu Rosca külügyi miniszter nyújtott be törvényjavaslatot. A benyújtott javaslatok között szerepel az országvezetés törvény 176. cikkének módosításáról szóló törvényjavaslat. E törvény 176. szakasza a költségvetésével foglalkozik. A törvényjavaslat szövege lapzáron kívül nem volt ismeretes és így nem lehetett tudni, hogy máris a parlament által szülő királyi kéziratban a közgazdasági változások miatt a szöveg az állami költségvetésről a parlament elbírálására kerül törvényjavaslatok

egyike kerül csak a képviselőház elé. A „Scanteia” az új parlamenti ülés szakkal foglalkozó vezércikkében az államgépezet megreformálásával kapcsolatban többek között a következőket írja: „Az államgépezet egyszerűsítése, normalizálása és a jelenlegi viszonyokhoz való alkalmazkodásának elősegítése nemcsak több törvényt igényel, hanem meg kell tenni abban az irányban is, hogy az összes korrumpált és az új rendszerrel ellenséges elemeket eltávolítsák. Ezek eltávolítása és ténykedése több minisztériumhoz tartozó hivatalban nemcsak azt teszi lehetővé, hogy a legjobb

kormányintézkedések is elikkadjanak, de a leggazdagtalanabb sőt vetik egész köztársaságunk és a legtöbb kezdeményezéseket és megvalósításokat is kompromittálják. A kormányt támogató összes pártok együttműködésével olyan államgépezetet kell teremtenünk, amely minden ízében becsületes és a népet, a demokráciát szolgálja.

Elköszül-e idejében a költségvetés?

Ami a költségvetést illeti, azt legke-

sőbb ma, kedden délután nyújtják be a parlament elé. Munkatársunk arra a kérdésre, hogy a parlament május 1-ig meg fogja-e tudni szavazni a költségvetést és azokat a pénzügyi törvényeket, amelyeknek kíséretében azt benyújtják, azt a választ kapta, hogy ez a kérdés mindenestre nyitva marad, mert május 1-ig a még hátralévő két nap aligha lesz elegendő az egész költségvetés át-tanulmányozására.

A királyi kéziratban bejelentett gazdasági törvények május 1-e után kerülnek a parlament elé.

A négy nagyhatalom szükségesnek tartja az osztrák béheszerződés gyors megkötését

Az ENSz rendkívüli közgyűlése Palesztina ügyében

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének rendkívüli közgyűlése hétfőn összeült Lake Successben, hogy határozzon a nyugtalan Palesztináról, ahol a feszültséggel terhes légkör mindinkább sürgeti a gyors megoldást. A világsajtó figyelme érdeklődéssel fordul a rendkívüli közgyűlés felé, amelynek bevezetőül, mielőtt megkezdendé érdemi munkáját, három kivánság felett kell döntenie: Anglia ténymegállapító vizsgálóbizottság kiküldetését kéri, az arab államok az ország függetlenségének kérdésének a napirendre tűzését kívánják, a zsidók a maguk részére is képviselőket és szót igényelnek a Palesztina-kérdés vitájában.

A moszkvai „Krasnij Flot” című lapban, a rendkívüli közgyűlés összehívásának előestéjén Csábrinszkij foglalkozik a Palesztina-kérdéssel. Megállapítja, hogy Palesztinában a második világháború után erősödött a nemzeti függetlenségért való harc s ezt hathatósan támogatja minden arab állam. Ez a harc — írja a lap — mégis egyes mesterséges akadályokba ütközik. Csábrinszkij szerint korai lenne találgatni a közgyűlés határozatait, de világos és kétségtelen, hogy a világ haladó erői teljesen jogosnak tekintik Palesztina népének azt a kívánságát, hogy függetlenségét és lehetőségeit kapják meg a demokratikus fejlődésre, mert csak ilyen módon oldható meg a Palesztina-kérdés.

A londoni „Times” szerint az ENSz rendkívüli ülésén Anglia magatartását az a törekvés vezeti, hogy biztosítsa az Egyesült Nemzetek irányító szervezetét Palesztina jövő kormányzásában. Kairói jelentés szerint az Arab Liga nyilatkozatban ismertette a Palesztinával kapcsolatos arab álláspontot. A nyilatkozat szerint az arab államok a közgyűlésen eljárnak palesztinai ténymegállapító bizottság kiküldetését. Hasonlóképpen szembe helyezkednek a Zsidó Ügynökség arra törekvésével, hogy szintén képviselőket kapjon a közgyűlésen. Az arab

államok azt indítványozták, hogy a közgyűlés tűzze napirendre Palesztina függetlenségének és az ország megbízatás megszüntetésének a kérdését. Ha nem nyírik el a napirendre tűzéshez szükséges kétharmad többséget, javasolják, hogy a közgyűlés vitassa meg a palesztinai zsidó bevándorítás megszüntetésének a lehetőségét.

Jeruzsálemi jelentés ismerteti az „Irgun Zvai Leumi” szervezetnek az ENSz-közgyűlés előestéjén kiadott nyilatkozatát. Eszerint Palesztinában addig nem lesz nyugalom, míg angol rendőrség működik Palesztinában és Transjordániában és amíg nem vonják vissza az angol csapatokat Palesztinából és a Közel-Keletről.

GRUPPE OSZTRAK KÜLÜGYMINISZTER: „GYAKORLATI SZEMPONTBÓL NINCSEK OK ELEGEDETLENSÉGRE”

Gruber osztrák külügyminiszter szombaton hazatért és a bécsi rádióban beszámolt a moszkvai értekezletnek az osztrák államszerződéssel kapcsolatos munkájáról. Hangsúlyozta, hogy Moszkvában jelentős előrehaladás történt, különösen azzal, hogy létrehoztak olyan eljárást, amely biztosítja az osztrák államszerződéssel kapcsolatos munka gyors folytatását. Gyakorlati politikai szempontból nincs ok az osztrák nép elégedetlenségére, mondotta.

Az osztrák békeszerződéssel kapcsolatban a „Neue Österreich” című pártközi lap ezeket írja: A május elején Bécsben összeülő bizottságtól nem lehet nagy eredményeket várni, mert korlátozott hatásköve van. A rábízott tényeket és adatokat a külügyminiszterek eddig is ismerték. Örömmel kell azonban üdvözölni a bizottság felállítását azért, mert azt jelenti, hogy a négy nagyhatalom szükségesnek tartja a szerződés gyors megkötését.

A washingtoni Fehér Házban vasárnap zárt értekezlet volt, amelyben Truman elnök, Marshall külügyminiszter és a politikai élet vezetői hosszasan tárgyalkoztak. Az értekezlet meghallgatta Marshall beszámolóját a külügyminiszteri tanács moszkvai munkájáról. Az értekezletet követő sajtótájékoztató alkalmával Vandenberg köztársasági párti

szenátor, a szenátus külügyi bizottságának az elnöke közölte, hogy a törvényhozók több kérdést intéztek az elnökhöz a moszkvai tanácskozások eredményére vonatkozólag. Marshall az újságíróknak csak annyit mondott, hogy jelentést terjesztett az elnök és a két párt vezetői elé.

Bevin angol külügyminiszter, a moszkvai értekezletről hazatérőben, Berlinben néhány napra megszakította útját. A szövetséges ellenőrző bizottság tagjaival különböző nyugatnémetországi kérdésekről tárgyalt. Tegnap este várták Londonba érkezését. A TASS-ügynökség londoni jelentése szerint a „News Chronicle” diplomáciai szerkesztője úgy tudja, hogy Bevin Berlinben megkísérelte elismerni az angol és az amerikai megszálló parancsmóságok között a két nyugati övezet igazgatási elvei tekintetében lévő komoly eltéréteket.

CACHIN FRANCIAORSZÁG ÉS ANGLIA SZÖVETSÉGES EGYÜTMŰKÖDÉSÉRŐL

Cachin francia kommunista vezető vasárnap résztvett az angol kommunista párt manchesteri nagygyűlésén. Hangsúlyozta, hogy szükség van Franciaország és Anglia együttműködésére. Felhívta a figyelmet arra, milyen következményekkel járhat Amerika beavatkozása az európai ügyekben.

Thorez francia miniszterelnökhelyettes a Marseilles évfordulóján beszédet mondott. Franciaország gazdasági helyzetét vázolta, majd a német kérdéssel szövegeztetve a nácizmus felszámolását, Németország lefegyverzését és jóvátételre kötelezését a német támadás és megszállás áldozatai javára. Rámutatott, hogy a Szojvetunió álláspontja ebben a kérdésben élesebb van a franciáéhoz, mint a többi szövetségesé, akiknek több gondot okozott Németország tápraállítása, mint az elpusztított államok megsegítése.

A Francia Népi Köztársasági Mozgalom választmányja jóváhagyta a pártnak a francia néphez intézett kiáltványát. Schuman betérjesztett jelentésében általános helyzetképet adott. Utalt De Gaulle nyilatkozataira és szervezkedésére és hangsúlyozta, hogy a népi köztársasági mozgalom ellen minden olyan törekvést, amely az ország két részére osztaná.

A gazdasági felemelkedés jegyében

Immár harmadszor készülünk fel szabadon a május elsejei harci nap megünneplésére.

Már az első szabad Május Elsején éreztük, hogy ez a nap többé nemcsak a munkásoké, tartalma, jelentősége a történelem vastörvényeinek parancsára kibővült és magába foglalta egész dolgozó népünk életét, sorsát, jövőjét. Hosszu és nehéz út vezetett idáig, de amikor ide értünk, természetesen forrott szövetségbe az a két tábor, melyek közül az egyik azért küzdött, hogy ember ember által, a másik pedig, hogy nép nép által kiszámányolva, elnyomva, szolgáserba taszítva ne legyen. Közös ellenség harci dühét közös erővel fogtuk fel és a második szabad Május Elsején már egyetlen jelszóba tudtuk sűríteni azt, amit mindenképp el akartunk érni: mindent a Groza-kormány és a demokrácia választási győzelméért!

A harmadik Május Elseje harci jelszavát megfogalmazni már nehezebb. Nehezebb, mert az igaz harcok igaz jelszavát maga az élet fogalmazza meg, maguk a történelmi körülmények írják a tömegek zászlajára. És az élet nem adta olyan olcsón a győzelmet, hogy az egyetlen neküramodás után öllünkbe hulljon, a körülmények pedig, amelyek között tovább kell harcolnunk, soha ilyen nehezek nem voltak! Vállainkon a gond nyomását sulya, soraink között pedig ott settenkedik az éhség. Nincs titkolni valónk és nem is akarunk titkolni semmit. Tudjuk jól: a tömegekben akad nem is egy, aki most úgy rángatná a demokrácia kabátjának ujját, mint a gyerek az apját, amikor kenyeret, cipőt, melegebb takarót kér, pedig nincs, mert fasiszták, reakciók és spekulánsok képeben rabló jár és rabló öllököl most is a házban és a ház körül!

A demokráciának mégis biztosítania kell a tömegek életképességét, a kérdés csak az, hogy az eszközöket honnan vegye? Itt a kérdés csak az lehet, hogy merre, milyen irányba rángatják az élni akaró, súlyos gondokkal küzdő, de politikailag győztes, felszabadult tömegek a demokráciát? Tévednek és tévedésüket még súlyosan fizetik majd meg azok, akik a háttérbe húzóva a nehézségeket okozták vagy fokozták és azt remélik, hogy azok a tömegek, amelyek ez a demokrácia egyetlen lehetséges utat jelent az élet felé, sárba rántják vagy elliporní akarják azt.

Eppen ellenkezőleg! A harmadik szabadon ünnepelt Május Elsejének zászlaira a körülmények a termelés növelése mellett elsősorban a spekulánsok felszámolását, a követkeletesség szigorított spekulációtellenes törvényét írták.

A tömegek a demokrácia oldalán az ellen a spekuláció ellen vonulnak fel, amely életheletőségeket fenyegeti a harcok reális értékeinek lemorzsolásával és a falvak népéhez kerülő iparellék árának a csillagászati számokig való felemeléssel.

Ezzel együtt követelik a körülmények az egységesített és becsületes végrehajtott árellenőrzést, az államgépezet kiméletlen megtisztítását a reakciós és korrupció elemektől, a százmilliárdos vagyoni alapos megadózatlanság és azokat a további rendszabályokat, amelyek útján végre egyszerűsághozható az árak a bérekkel, a falvak terményeinek ára az ipari termékek árával.

És mert a követelmények közül egyetlen egy sem ellenkezik egyetlen egy becsületes magyar ember érdekeivel sem, viszont ezek beteljesedése nélkül soha teljes politikai és gazdasági egyenjóságunkat elérni nem fogjuk, soha a Széchenyi-földet iparosítani nem bírjuk, kispárosainkat olcsó hitelrel eladni soha nem leszünk képesek és mert a követelmények teljesülése a számunkra is életet jelentő demokrácia teljes kiépülése felé vezet — ott leszünk a kivonulók között ebben az évben is, mindnyian magyarok!

S. L.

Reakciós huligánbandák rendezavarást provokáltak az aradi IFA-gyárban s meggyilkoltak két munkást

ARAD. — Az elmúlt nap a reakció az aradi IFA-gyárban galád provokációval mutatta meg, hogyan szeretné kihasználni azt az elégedetlenséget, amelyet gazdasági szabotázsával és spekulációs mesterkedésével ömaga idézett elő. A gyárba beférkőzött manista-titellista elemek, megszólatatva a gyári irányítást, leállították a gyár munkáját. Szeged-

gyűlésekbe. Majd az Astra-gyárhoz is mentek, hogy ott is leállítsák a munkát, de itt az öntudatos munkások erőteljesen lépett fel és elkergette őket. Az aradi szervezett munkások gyűlése a két áldozatot és megöltöt követel a felbujtók ellen. A vizsgálat megkezdte.

Az aradi szervezett munkások gyűlése a két áldozatot és megöltöt követel a felbujtók ellen. A vizsgálat megkezdte.

VILAGOSSAG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 258.
Szerkesztőbizottság:
BENEDEK MARCELL, KACSO SÁNDOR, KÓS KAROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR

Erdélyi ajándék

Tildy Zoltán köztársasági elnöknek

KOLOZSVAR. Hétfőn reggel indultak el Budapestre a nagyszabásúak ígért Magyar-Román Hét romániai résztvevői. A román szellemi élet kiválóságával egyenértékű magyar küldöttség Gaál Gábor egyetemi tanárnak, a MNSz központi végrehajtóbizottsági tagjának vezetésével, mint már megírtuk, értékes ajándékokat visz Tildy Zoltán köztársasági elnök és Orbáthy Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter számára.

Szekely Színház összes falragaszait is. Szellemi életünk dokumentumai ezek a kötetek, a megajándékozott megismerheti majd belőlük a demokratikus Románia fejlődő magyar irodalmi és művészeti életét. Az ajándékok között négy hatalmas falitérkép ismerteti a romániai magyar tanügy helyzetét. Az egyik az erdélyi magyar főiskolák szemléltető adatait kapjuk, a többi három a magyar középiskolák, szakiskolák, elemi iskolák és óvodák számát mutatja be megyei arányokban. Csak most, a térképek szines körei és körökkel előtt láthatjuk igazán, hogy a Groza-kormány és a Magyar Népi Szövetség termékeny együttműködése két év alatt milyen eredményekkel járt.

A MARIA VALERIA LEANYARVAHAZ növendékeinek kérelme Kolozsvár újragábor, hogy az intézet május 3-iki tancsélyén minél nagyobb számban jelenjenek meg, mert ez az alkalom nemcsak egy kellemes estét biztosít mindenkinek, hanem a jókedvű utján segítséget nyújthat neki az árva léteinek fenntartásához. Remélik is, hogy az ifjuság, amely meleg szobához és kenyérhez jutott ilyenformán a télen is, ma is velünk lesz és eljön az akadémiai kollégiumba, ahol szeretettel, jó házi hájával és meglepetésekkel várja a rendezőg.

III. meglepetésünk, hogy a remekbe készült ajándékok, könnyművészeti munkáit a Minerva-műintézet két szakembere, Berecsky István és Timár István végezte, míg a térképek Opra Pál dr. statisztikai pontosságát dicsérik.

A WERBER CSALÁD részére levél érkezett a Román Vöröskereszt kolozsvári kirendeltségéhez Werber Jenőtől, a 100/3 számú hadifogolytáborból. A levél a Vöröskereszt fiókjánál, Kossuth Lajos-utca 50 szám alatt, a délelőtti órákban vehető át.

HADIFOGOLY LEVÉL. Nagy Csaba (Kolozsvár) részére levelezőlap érkezett Szabó Zoltán hadifogolytól. Átvethető a MNSz központi bizottságánál, Kolozsvár, Mária királyné-utca 16.

PROBAJELENTKEZÉS FAIPARI KÖZÉPISKOLÁBA. A kolozsvári gépipari iskola mellett, mint ismeretes, a minisztérium faipari tagozat felállítását engedélyezte. Tekintettel arra, hogy a tagozat működéséhez 30 tanuló jelentkezése szükséges, a MNSz tan-

ügyi bizottsága felhívással fordul az érdekeltekhez, hogy próbajelentkezés céljából a gépipari középiskola igazgatójánál (Kolozsvár, Augustus 23-utca, református leánygimnázium épülete) a legrovidebb időn belül jelentkezzenek.

M Ű V É S Z E T

A Román-Magyar Kulturhét a budapesti rádióban

BUDAPEST. — A budapesti román-magyar kulturhét eseményei hatalmas nyilvánosságot kapnak a budapesti rádióban. Április 30-tól nem mulik el nap, hogy a műsoron ne szerepelne román vonatkozású közvetítés, de ezenkívül is még jónéhány alkalommal ott lesz a rádió mikrofonja a barátai találkozás jelentős mozzanatainál. Így megtettek minden előkészületet Groza Péter miniszterelnök pályaudvari fogadtatásának közvetítésére.

Román dalok. Hanglemeczek. Péntek, május 2. Budapest I. 18.30: A modern román irodalom. Szemlér Ferenc előadása. Szombat, május 3. Budapest I. 11.00: A Román Kulturhét műsora. 23.00: Alexandru Grozuta énekel. Kiséri Arató Pál, a Magyar-Román Társaság rendezésében. Budapest II. 18.00: „Prometheus”. Tragédia öt részben. Irtá Victor Eftimiu. Vasárnap, május 4. Budapest I. 11.00: A Székelyvárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyteremből. Vezényel Constantin Bugaeau. 21.10: Román népdalok. Közreműködik Máthé Jolán.

Mire készül a kolozsvári színház májusban?

KOLOZSVAR. — Május havára ismét olyan műsort állított össze a színház igazgatósága, mely a szórakoztatva-nevelés eszközeivel nemcsak kielégíti, de fejleszt is a közönség ízlését az igényesebb színpadi játék irányában. A műsor középpontjában Suppé teljesen átdolgozott, vígoperának beillő nagyoperettje, a „Boccaccio” áll. A zongoraszobákban hetek óta dolgozik Stefanidesz József karnagy és Pongrácz Ádám korrepetitor a magán-zereplők és a kar énekszámainak minél gondosabb kiesiszolásán. A színpadi próbákat is rövidesen megkezdik, hogy minél sikeresebb legyen a nagy felkészültséget igénylő darab bemutatása. A „Boccaccio”-t Horváth József rendezi.

közkedvelt, nagy sikerre visszatekintő zenés vígjátékot újítják fel Stefanidesz József vezetésében. Ugyancsak Fekete Mihály fogja rendezni Scribe világhírű vígjátékának, az „Egy pohár víz”-nek a felújítását, mely annakidején Budapesten Bárds Artur színházában szízes sikerorozatot ért el. Az „Egy pohár víz”-ben Koós Zsófia lép hosszabb távollét után a kolozsvári közönség elé, aki Szatmárnóti vitte sikerre a darabot nemrégiben, feltűnéskeltő játékával és pazar jelmezeivel. Felújítja még a színház május hónapban a szepzénjű, bájos mezejű operettet, a „Marica grófnő”-t, a rég nem látott Bokor Ilonával a címszerepben, Deésy Jenő rendezésében. Közben a prózai együttes Kőmives Nagy Lajos vezetésével Pirandello „Hat szerep keres egy szeretőt” eredeti ötletre épített, nagyszerű stíktát készíti elő bemutatásra.

Rekordtermés várható

A tudományos élet megfigyelői az utóbbi években annyi nélkülözést és szenvedést látott világ számára örömhírszerű megállapítást közölnek. Röviden azt jósolják, hogy ebben az évben az egész világon rekordtermés várható.

A tudósok ezt a jóslást szakszerű, komoly megfigyelésekre alapítják. A megfigyelések szerint ugyanis napfolt-maximum idején mindig kiemelkedően jó termés volt. A napfolt-minimum éveiben pedig észrevehetően csekély terméseredmények adódnak.

Hogy a napfoltok milyen hatással vannak általában a természet életére, azt legvilágosabban a fák övgyűrűinél állapíthatják meg. Minden 15 évnél idősebb fánál szembetűnően látszik, hogy napfolt maximum idején az övgyűrűk aránytalanul vastagabbak, vagyis a növekedés nagyobb és erőteljesebb, napfolt-minimum idején viszont vékonyak.

Ez a tudósok megállapítása szerint egyáltalán nem esodálatos dolog. A tudomány nyelvén szólva egyszerűen annyit jelent, hogy ilyenkor a nap több ultraibolya sugárzást bocsát ki, amelyek közvetlen hatással vannak a növényi sejtekre, ugyanakkor viszont az ultraibolya sugarak megváltoztatják, mégpedig kedvező módon az éghajlati viszonyokat is. Párátalnu levegőben napfolt-maximum idején erősebb a felhőképződés, maga a levegő is páradúsabb, melegebb a légtér, több a csapadék. A világ gabonatermése az eddigi megfigyelések szerint szinte mindig párhuzamosan halad a napfolt-maximumot és minimumot összekötő vonalakkal. Napfolt-maximum idején mindig kitünő és bőséges gabonatermés volt.

Ezek szerint remélhető — állapítják meg a tudósok —, hogy tekintettel a jelenlegi napfolt-maximum idejére, ez évben különösen Európának ezen a részen rendkívül jó gabonatermés várható s így Európának ez a része a következő esztendőre kikerül az élelmiszer-válságból.

Mindenkinek segítenie kell az árak ellenőrzését végző hatóságoknak

Alig hisszük, hogy akadna becsületes és tisztességes keresetből élő ember ma Kolozsváron, aki ne helyeselné az árak ellenőrzését végző közegek odaadó munkáját, mellyel a feketepiac hiénáit igyekeznek megfékezni. Szükség volt erre eddig is, de szükség van különösen most, az új árak és bérek megállapítása után, amikor a piaci árusok és más hasonló foglalkozásuk egyenesen megfizethetlenné teszik a legszükségesebb mindennapi élelmiszer bevásárlását is. Mert egyéb vásárlásra már úgyse gondolunk régóta. Kenyer, krumpli, egy kis tej, zöldség s legálább egyszer hús hetenkint azonban még ma is szükséges. A teljes azonban nem hajlandó csak 25-30 ezer lejért adni a tej literjét, a piaci árus 40-50 ezer lejért a krumplit, s a mészáros a disznóhúst, miután árát az eddigi ár kétszeresében, 140 ezer lejben megállapította, csatácértis 360 ezerért hajlandó adni kilóért.

Bizony kell itt az ellenőrzés. Kell, hogy az ellenőrző közegek, de maga a közönség is naponként szoktassa magára azokat a lelkiismeretlen üzembéteket, akik zsáros szívvel és rohögő arccal képesek gyermekeinket, munkáinkat és tisztviselőinket avoméketetni.

No, de éppen ezért döbbenünk meg, amikor azt halljuk, hogy a munkások, tisztviselők ellátására kitaláltak ellátószervek manuk is vígan fekete áron juttatnak szükség cinnalót ellátottak részére. S menőhbenesünk csak nő, amikor ezt épp a városi tisztviselők és alkalmazottak ellátószerve kövéri el. Mentőltét ugyanis, hogy míg kiűn a piacon az ellenőrző a piaci árusok 45 ezer lejben árult krumpliót — igen helyesen — a foglalták a 20 ezer lej s kilóérti árcsökkentés el. Kolozsvár városi tisztviselőinek és alkalmazottainak ellátószerve 45 ezer lejben adott egy-cm kiló krumpliót legelő vásárlásra. Mindenkinél részt kell vennie az árak letörésében, s ez napjainkban vonatkozik az ellátószervekre is.

Mogyan történik az árak kiszámítása?

Szabotázzért bíróság elé állítják az ártullépőket

KOLOZSVAR. — Lapunk legutóbbi számában ismertettük annak a kerettörvénynek rendelkezéseit, amelyek a nemzetgazdasági minisztérium kereskedelmi és árszabályozó felhatalmazták az árkérdés rendezésére. Az alábbiakban a törvény további szakaszait ismertetjük: Az ármegállapítás szempontjából kisiparosoknak (kézműiparosoknak) kell tekinteni azokat, akik legfeljebb 20 munkással dolgoznak, továbbá a kisipari törvény hatálya alá tartoznak.

Hogyan történik az árak kiszámítása?

Az áraknak a tegnapi cikkünkben ismertetett módon történő kiszámítását az alábbiak alapján kell igazolni:

- 1. A nemzetgazdasági minisztérium árszabályozó felhatalmazott árak, továbbá törvényben, rendeletekben meghatározott árak. 2. Az érvényben lévő rendeleteknek megfelelően kiadott árrendeletek és tárfák. 3. Az érvényben lévő rendeleteknek megfelelően megállapított számlák, vagyis a hivatalos árról készített számlák. 4. A beszerzési árakról kapott számlák alapján, amelyek a kalkulációs regiszter alapján adtak ki. Továbbá: 5. a szakmai érdekképviseletek, vagy pedig hivatalok által láttamozott árak és tárfák alapján kiadott árközlések és végül 6. a minisztérium árszabályozó felhatalmazott bármilyen más igazolási mód alapján

A kereskedelmi és iparkamarák, ipari hivatalok, szakmai érdekképviseletek kötelesek az érdeklődőknek, rendelkezési törvényszöveget, rendelkezési rendelkezéseikre bocsátani.

A kalkulációs könyveket láttamozás, illetve felülvizsgálat céljából be kell mutatni az ipari hivataloknak, vagy szakmai érdekképviseleteknek, amelyek az árszabályozó megállapításánál kötelesek felülvizsgálni az áralkuláció összes elemeit. A felülvizsgálásnál figyelemmel kell lenni a fenti költségtényezőknél kívül különösen a munkabérek költségeire.

Az ipari hivatalok és a szakmai érdekképviseletek törvényes vezető személye az érdeklődők a kalkuláció alapján szolgáló okmányokért és számításokért, valamint a láttamozott árakért és tárfákért.

Az ipari hivatalok és szakmai érdekképviseletek kötelesek hitelesíteni és a kalkuláció elkészítésének sorrendjében jelentést tenni a láttamozott kalkulációkról, illetve ezekről másolatot felküldeni a minisztériumnak. A kalkulációkat vállalatonként kell elkészíteni, ha a vállalat 20-nál több munkást foglalkoztat, a 20-nál kevesebb munkással dolgozó kisiparosoknál és kézműiparosoknál pedig szakmánként. A Kisipari Szakszervezetekre hárul tehát a feladat, hogy szakmánként készítsék el a kalkulációkat és küldjék fel a nemzetgazdasági minisztérium árszabályozó felhatalmazott részére.

Bíróság elé kerülnek az ártullépők!

A rendelet értelmében az így készített és láttamozott kalkulációkon a nemzetgazdasági minisztérium árszabályozó felhatalmazott eszközölhet.

Ha a nemzetgazdasági minisztérium árszabályozó felhatalmazott megállapítja, hogy a láttamozott kalkulációk meghaladják azokat az árakat, amelyek a törvényes szabályok alkalmazásával kellene hogy legyenek az ártullépésért — a szabotázs törvény értelmében — bíróság elé állítja mind az áralkuláció készítőit, mind a szakmai érdekképviseletek vezetőit, akik ezeket az árakat láttamozták.

Az így láttamozott kalkulációk, illetve árak a láttamozás napján lének élebe és a jövőben csak akkor módosítható, ha az árban törvényes hasznoként szereplő összeg az áremelkedés következtében felül a korábbra eszikken, vagy ha az árszabályozó felhatalmazott a törvényes hasznon a hivatalos kulcs felé emelkedik. A fenti rendelkezések életbe lépésével egyidejűleg hatályon kívül helyezte a nemzetgazdasági

minisztérium a következő rendelkezéseket: keményítő, glükóz, makk, lekvár, kompotok, konzervek, sör, szilviz, Franck-kávé, ipari és ételzsiradék, arpekása, kávépótlékok, kályhatemezek, szarított tészták, sózott hal, bűk és tölgy talpa, festékek, gumibak, roms, filr-feliratfordító k. há. és sárcipőjavítások, faszállítások, földgáz, szállítás, vegyészeti, tisztítás és festés, férfikalapjavítás, butorszállítás, férfiszabóárak, női fehérnemű árak, férfi fehérnemű árak, garázsdíjak, női szabóárak, vulkanizálási árak, fodrászárak, női kalapárak, fotofelvételek, fenyvesi árak és közfürdői árak megállapítására vonatkozó rendelkezések. A fenti cikkelenél és máskbun tehát az ármegállapítás új rendelkezés szerint történik, vagyis a kisipari szakszervezetek útján.

E rendelkezésekkel egyidejűleg jelent meg a nemzetgazdasági minisztérium árszabályozó felhatalmazott rendelete, amely a tegnapi cikkünkben megjelölt IV. csoportba tartozó árakat állapítja meg. A rendelet értelmében a IV. csoportba tartoznak a következő árak, illetve szolgáltatások: bérkocsik, teherszállítások, városközi lófogató szolgáltatások, üvegek, fényképezékek az igazolványképek és memorandumok kivételével, a kéményseprők, patkolókavácsok, másoló-írások, gabona- és takarmányszállítások, ruhatári díjak, látványosságok, teheráruszállítás, mezőgazdasági munkák, munkafa szállítása, egyéni közfürdők, korcsolyapálya-díjak, sétaterék ülésszékek, csónakázási díjak, vándorköszörők és vándorfényezőzők. Ezekben a szakmákban — a törvény értelmében — az árak szabadon állapíthatók meg a fentiek figyelembevételével.

Anyagot kérnek az iparosok

Az új árak kiszámításánál fontos szerepe van a költségvetényező igazolásának, vagyis hivatalosan igazolni kell mind a munkabérek, mind a felhasznált anyagok árát. Ennek fogva a kalkuláció akkor lesz csak reális, ha az iparosok tényleg és azért az árért kapja az anyagot, amely áron azt igazolni is tudja.

Elsősorban fontos tehát az, hogy az iparos hivatalos árért tudjon kapni árut, illetve anyagot. Ha ez nem valósítható meg, minden kalkuláció irreális lesz és a régi helyzet továbbra is változatlan marad. A kisipari érdekképviseletek éppen úgy, mint minden más érdekképviselet arra törekednek, hogy biztosítsák tagjaik számára a hivatalos áron való anyagellátást. Ennek akarja a kisiparosság azt, hogy anyagvásárlásaival támogassa a fekete piacot és reméli, hogy kormány, amely a most életbe léptetett új ár és bérrendszerrel az árak és a bérek egyensúlyát akarja megteremteni, segítseket nyújtani az iparosságának a nyereség anyagellátásban.

„SZENTGYÖRGYI ISTVÁN” ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÚSORA:

Kedden este fél 8 órakor: Tommy társaság. Szerdán délután fél 5 órakor: Adár nem számár. Este fél 8 órakor: Tommy és társaság. Csütörtökön, május 1-én, a Magyar—román felirattal. Pénteken este fél 8 órakor: Sem terhelj felölöség. Bemutatás bírt. A KOLOZSVARI ZENE ES SZÍNHÁZ MŰVÉSZETI FŐISKOLA HANGVERSENYSOROZATA: Április 29-én, kedden este 8 órakor: Halmoz György Liuz zongorán. KOLOZSVARI MOZIK MÚSORA: CAPITOL: Az eskü. CORSO: A cigány. RIO: Premier! Verne Gyula hírvé regénye nyomán: A 19. század története. Előadók: 3, 5, 7 és 9. Magyar—román felirattal. ROYAL: A szerelem rejteje. ROYAL-TEREM: A végzet. SELECT: Vissza az uton. URANIA: Az élelemkutatás. Richard Wilm és Josette Day sikeri filmje.

Diákküldöttség kérte a MNSz támogatását

a Bolyai Egyetem mezőgazdasági karának felállításához

KOLOZSVAR. — Hétfőn délelőtt tizenégytagú diákküldöttség kereste fel a MNSz központját. A küldöttség tagjai a Bolyai Tudományegyetem közgazdasági karának mezőgazdasági csoportja nevében felkérték a Magyar Népi Szövetséget, hogy parlamenti képviselője segítségével biztosítsa a magyar mezőgazdasági főiskoláztatás anyagi feltételeit az új állami költségvetésben. A diákok előadták, hogy a Bolyai Tudományegyetem önálló mezőgazdasági karának felállításával megoldottak feladatuk a magyar mezőgazdasági főiskola évek óta húzóóda válságát és szívesen belegegyeznek abba, hogy ez a mezőgazdasági kar az orvosi kar mellé Marosvásárhelyre költözzék át. A küldöttséget Kurkó Gyárfás távollétében Balogh Edgár fogadta, közölve a diákokkal, hogy a magyar parlamenti képviselő már gondoskodott arról, hogy a Bolyai Tudományegyetem mezőgazdasági karának felállítása a költségvetési javaslatban szerepeljen. A diákság előterjesztésének részleteiről a MNSz központja telefonon értesítette a bukaresti parlamenti csoportot.

Nap-nap után holdult enniivalóért,

közben 3 milliárd értékű árut rejtegetett lakásán egy kolozsvári mázoló-mester özvegye

KOLOZSVAR. — Az elmúlt pénteken nem törték fel a zárt ajtókat, várták, hogy az idős asszony visszatérjen. Hétfő reggelig örködtek hiába a ház előtt, akkor az ügyészség utasítására a bűnügyi osztály két tisztje feltrétek a lakást. Közben Lakatosné bement a rendőrségre, de amikor tudomást szerzett a házkutatásról, ismét kerekelt oldott. Lakatosné egy mázoló-mester özvegye. Férje négy évvel ezelőtt halt meg. Az asszony visszaadta az ipart és a helyét, hogy a férje után maradt festékárakat bejelentette és elárúsította volna, lassankint uszoraáron hozta forgalomba. A padlásán másféltonna, a szivárvány

összes színeit képviselő olajfestéket talált a gazdasági rendőrség, melynek hivatalos ára kétféle millió lej kilogrammonként. Közel 10.000 új smirglipapír került ki a ládából és mintegy 400 kiló cinkfém, már teljesen használhatatlan állapotban. A lakásban nagymennyiségű szesz, egy láda cukrot, egymilliárdnyi értékű festőecsetet és több tucat - férfizoknit rejtegetett Lakatosné, aki a szomszédok vallomása szerint olyan fukar volt, hogy tőlük kért nap-nap után néhány falás enniivalót akkor, amikor a lakásában rejtegetett áru értéke a becslés szerint meghaladja a 3 milliárd lejt.

Az orgoványi gyilkosok rémtetteiről vallanak a tanuk

BUDAPEST. — A magyar Népi Szövetség Pálos-tanácsa folytatta az orgoványi bűnper tanuinak kihallgatását. A kihallgatott három tanu közül Nagy István László dr. ügyvéd az orgoványi vérengzések tetteseként lelkivilágára rendkívül jellemző vallomást tett. Elmondotta, hogy Korb Géza és Rád Árpádot személyesen ismerte. Mindketten diszkreditált hűségesei voltak, hogy Korb Géza ott állt ment hűségeseiben, hogy egy labdarúgó-mérkőzésen magánképpen ordította a vele szembe álló szurkolótábor felé: *"Milyen embert már kicsináltam, így csináltak ki benneteket is!"* Rád Árpád pedig az akkori parlamentben felszólaló demokrata képviselőkre célozva ilyen kijelentéseket tett: *"Majd adunk mi a piszkosoknak! Tévednek, ha azt hiszik, hogy nem merünk cselekedni! Megmutattuk Izsákon!"*

H. Bajcsy Erzsébet, aki Sztranyouszky Sándor titkárnője volt, arról vallott, hogy Héjjas Iván, amikor egy ízben volt főnöke előszobájában elbeszélgettek, a többiek között a következőket mondta neki: *"Kecskeméten mi sajátkezűleg tisztogattunk a parasztok és a zsidók között! Maga nem is tudja, milyen jó érzés az, ha az ember megmossa a kezét zsidóvérben!"* A következő tanu Seres Sándor volt, aki a kecskeméti környéki rémtettek idején börtönbüntetését töltötte Kiskunfélegyházán. Drámai vallomásában elmondotta, hogy a szomszédos börtöncellából hangok szűrődtek át hozzá:

"Ne öl meg! Ne öl meg Bakos Jóska! Bakos Jóska, felismerlek!" — szűrődött át a halálfelemlőt remegő hang a tanuhoz. *"Jóska, szűrd le!"* — biztatta ezután egy borzú hang Bakost. Azután már nem hallatszott a szomszéd cellából semmi, csak hűgés és egy ember vívódása a halállal — vallotta a tanu. A következő tanu Zsitvay Tibor volt, akit annakidején igazságügy-miniszterre történt kinevezése előtt a kecskeméti környéki gyilkosok kivizsgálásával bíztak meg. Zsitvay Tibor vallomásában elmondotta, hogy Horthy, aki annakidején még fővezér volt, parancsot adott ki az orgoványi ügyrel kapcsolatos nyomozás beállítására, hogy így a bűnösöket kimentse.

Az államgépezet újraszervezését

a kormány egyik legfőbb feladatának jelöli meg a képviselőház rendkívüli ülészakát elrendelő királyi leirat. Újjá kell szervezni, helyesebben le kell egyszerűsíteni és normalizálni a jelenlegi államgépezetet — állapítja meg —, hogy a szükséges fejlődés és haladás biztosítása után alkalmazható legyen a szükségletekhez és hivatását betölthesse a nép szolgálatában.

Nem kis feladat ez, de kétségkívül egyre halaszthatatlanabb. Demokráciát építő mai rendszerünknek ténykedéseiben mindmáig a régi reakciós és fasiszta idők örökölt államgépezet okozta a legtöbb nehézséget. Építő akarások, népfelémelő jószándékok, tervek, intézkedések és elgondolások buktak meg, vagy posványosodtak el miatta. Nem túlozunk, ha azt mondjuk, hogy ez a részeiben beteg, s mind összetételében, mind pedig szervezeti formájában régi-vágású államgépezet a magyarázata az újjáépítés csigalassúságának s ez a magyarázata nemzetiségi egyenjoguságunk dőcögő megvalósulásának is.

Ezt az államgépezetet csupán a tisztogatással megváltoztatni világos, hogy nem lehetett. Bizonyos személyeknek, tisztviselőknek a kicserélése egy lényegében régi rendszerű felépítettségű államgépezet még nem tesz demokratává. Még demokratikus sem. Az új és becsületes, demokrata érzelmű és meggyőződésű tisztviselő se képes többet tenni, mint amennyit az államgépezet szervezeti formája és az azt szabályozó törvények és törvényes rendelkezések megengednek. Hátha még ráadásul a régi kicserélt tisztviselő helyére került személy sem egyéb demokrata álarca bujt reakciónál!

S még valamit. A világ közvéleménye Franciaországot tekinti a legbürokratább államnak, mert, amint mondják, sehol a világon annyi felesleges tisztviselő nincs, mint ott. Nos, jelenleg Romániában pontosan háromszor annyi tisztviselő van, mint Franciaországban, holott országunk területileg csak egyharmad akkora, mint Franciaország. Elképzelhetjük, vagy nem is kell elképzelniünk, tudjuk, hogy mit csinál és mit csinálhat ez az irtózatosan nagy államgépezet.

Íme, a bajok és nehézségek forrása. S'íme, miért parancsoló szükségesség országunk mai államgépezetének újjászervezése, egyszerűsítése és normalizálása. Nem kétséges, hogy egy új, a mai kornak, a demokrácia elképzeléseinek és célkitűzéseinek megfelelő államgépezet nélkül sok tekintetben továbbra is csak helyben-topogásra lennénk ítélve. Ez pedig ma már megengedhetetlen. (d. gy.)

Jelentős mennyiségű gabona érkezett az országba

BUKAREST. — A Zürichben megkötött egyezmény végrehajtásaként a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP, nagymennyiségű gabonát kapott külföldről. Törökországból a Salamana nevű hajóval 3814 tonna zabvetőmag, a Kavras nevű hajóval pedig 250 tonna kendervetőmag érkezett. Magyarországról 50 tonna napraforgómag érkezett már meg.

Az Egyesült Államokból történő behozatalból az elmúlt héten Konstancába befutott az Athamuss nevű hajó, amely 1779 tonna étkezési célra szolgáló tengerit és 2017 tonna vetésre szánt zabot hozott. Az Abraham Clark nevű hajó 2286 tonna étkezéshez szolgáló tengerit, 4004 tonna zabvetőmagot és 1899 tonna vetési célra szolgáló tengerit hozott.

A bukaresti magyar politikai misszió közli

Nem cserélik be a forintot

KOLOZSVAR. — Egyik helyi lap társunk az elmúlt napokban azt írta, hogy a magyar kormány a jelenleg forgalomban lévő forint bankjegyeket beváltja, illetve kicseréli, hogy így idempze elő a Magyarországról kicsempézett bankjegyek elértektelenedését. A hír más lapokban is megjelent s éppen ezért a bukaresti ma-

gyar politikai misszió szükségének tartotta az alábbi távirati cáfolatot eljuttatni szerkesztőségünkhöz: *"Kérem közölni, a forint bevonásával kapcsolatban a sajtóban megjelent hír téves és nem felel meg a valóságnak. Magyar politikai misszió Bukarest."*

Remélhetőleg épülethez jut az otthontalan kolozsvári állami magyar leánygimnázium

KOLOZSVAR. — Küldöttség kereste fel hétfőn délelőtt Lazar Constantin polgármestert a kolozsvári magyar tannyelvű állami leánygimnázium épület-ügyében. A küldöttség tagjai a MNSz központjából Gáll Kálmán, a helyi szervezet részéről Asztalos Sándor dr., a Szociáldemokrata Párt részéről Schneek Zoltán, a Szakszervezeti Tanács részéről Dejeu Mihály, a tanügyi szakszervezet részéről Predicins és az állami ma-

gyar leánygimnázium részéről Vítályos Erzsébet igazgatónő voltak. Arra kérték a polgármestert, hogy a Mátyás király-utcaiban megürülőben lévő Bocskai István szülőházát adják át a teljesen épület nélkül álló középiskolának. Elmondották, hogy ez az állami magyar leánygimnázium, melynek több mint 300 tanulója van s egyetlen a 13 vármegyében, másodikként éve, hogy épület nélkül

áll. Jelenleg a rajta kívül még öt iskolát befogadó unitárius főgimnáziumban van hatodiknak elhelyezve s ilyen körülmények között egyáltalán nem tud megfelelni hivatásának. Lazar Constantin polgármester válaszában ígéretet tett, hogy ha csak egy mód lesz rá, a Mátyás király-utcai épületet a magyar tannyelvű állami leánygimnáziumnak fogják kiutalni.

Jankovich, a csehé vedlett avasi földesur meghurcoltat egy földművest, mert nem hagyta magát megvesztegettetni

AVASFELSŐFALU. — A községet az egész környéket különös ügy tartja foglalkoztatva. A földreform során Jankovich József ottani földbirtokos, erdőgazdálkodó 74 hold földet ajándékozott ki és osztottak szét 120 szegény család között. A kijáratított földesur nem nyugodott meg a helyzetbe, kijelentette, hogy ő származása és minden uton-módon akarta szerezni földjét. A legközelebbi bírósághoz fordult, hogy mindezt megvesztegetett Ciorba Simion, helyi földosztó bizottság elnöke, aki 1.000.000 lejt ajánlott fel. A becsületes földműves ember visszautasította a földosztó bizottság ajánlatát, mert az a csehé vedlett földesur, miután nem boldogult, előbb Nagy Radu Vasilehhez, a járási földosztó bizottság vezetőjéhez fordult, aki

elrendelte, hogy a 120 némettelen család-tól azonnal vissza kell venni a földet és Jankovichot vissza kell helyezni a birtokába. Ez azonban nem történt meg, mert Radu Vasilehnek semmi joga sem volt ilyen "szóbeli rendeletek" kiadásához. Jankovich bajának okozóját Ciorba Simionban látta és azzal, hogy tőle megvesztegetést fogadott el, feljelentést tett ellene. A feljelentés mellé barátainak tanuvallomását csatolta, akik bizonyították, hogy Ciorbát valóban megvesztegette. Az avasfelsőfalusi földosztóbizottság elnökét a feljelentés és a tanuvallomások alapján azonnal letartóztatták és ügyét a nagyváradi táblához tették át. A tábla az első nyilvános tárgyaláson kihallgatta Barabás Ferenc szatmári elnököt, aki elmondta, hogy a most magát csehnek valló Jankovich erdők

termeléséhez román munkaszolgálatosokat kért a magyar katonai hatóságoktól és ezekből a munkaszolgálatosokkal a legkegyetlenebbül bánt el. Ami pedig Ciorbát illeti, Jankovich őt magát is megkérte, próbálja rávenni a becsületes földműves embert, hogy fogadja el tőle a megvesztegetést. Ciorba azonban minden esetben visszautasította a magyar fasisztából cseh származású Jankovich ajánlatát. Ciorba igazsággal mellett vallottak a többi tanuk is, a nagyváradi tábla még sem volt hajlandó őt felmenteni és szabadlábra is csak azzal a feltétellel helyezték, hogy a legközelebbi tárgyalás előtt 3 nappal jelentkezik a fogházigazgatónál. Úgy látszik, a nagyváradi tábla helyesnek tartják tovább hurcolni a becsületes földműves embert. Jankovich, a "cseh főúr" egyébként bánatában él tovább Szatmárnémetiben.

Megállapították az új postai díjszabást

BUKAREST. — A kereskedelmiügyi minisztérium árkormánybiztossága jóváhagyta az új postai tarifákat, amelyek már érvénybe léptek. Az új postai díjszabás a következő: helybeszóló egyszerű levél portója 8000 lej, más városba szóló 16.000 lej, minden további 20 gram súly vagy annak töredéke után 5000 lej. Az egyszerű levelezőlap díja 7000 lej, a választott levelezőlapé 20.000 lej, a katonai levelezőlapé 4000 lej, a képes levelezőlap bélyegilletéke 20 ezer lej. A napilapok a jövőben az érték 10 százalékát fogják bélyegilletékben fizetni a postán történő szállítáért. Kisebbség csomagok postai szállítási díja 50 gramonként 10.000 lej, a fizetendő legkisebb díj 40 ezer lej. Az ajánlati díj 25.000 lej, a helybeszóló express-ajánlott levél 30.000 lej, a más városba szóló express-ajánlott levél 50.000

lej. Poste-restante levelek bélyegilletéke 25.000 lej, a postafiók bérleti díja havonta 200.000 lej. A pénzesutalvány ára darabonként 5000 lej, 100.000 lejt meghaladó pénzküldeménynél 15.000 lej. A postautalványok díján kívül 1 millió lej pénzküldeményért minden 100.000 lej és annak töredéke után 5000 lej, 1 millió lejtől 10 millió lejig minden 100.000 lej után 5000 lej, 10 millió lejtől 100.000 lejig minden 100.000 lej után 15.000 lej postai díj fizetendő. Az új távirati díjakat is jóváhagyta az árkormánybiztosság. Az új szódíjak a következők: A helybeszóló távirat szódíja 4000 lej, a más városba szóló táviratoké — 15 szó fizetésének költségszámításával — 70.000 lej. A sürgős táviratokért a szódíj kétszerese, a villám-táviratokért háromszorosa fizetendő. A sajtótáviratok szódíja 50 százalékkal kevesebb.

A román-magyar vasúti kérdések letárgyalására

román vasúti szakbizottság utazott Budapestre

BUKAREST. — Profiri mérnök-tanár, közlekedésügyi miniszter vezetésével a tegnapi napon romániai vasúti szakbizottság utazott el Budapestre. A bizottság tagjai Stoica Chivu, a CFR vezérigazgatója, Romanine, a közlekedésügyi minisztérium főtanácsosa és Jura Coriolan mérnök, a romániai államvasutak forgalmi osztályának igazgatója. A romániai szakbizottság a magyar fővárosban a Romániát és Magyarországot közösen érdeklő vasúti forgalmi kérdésekről fog a magyar közlekedésügyi minisztérium és a MAV vezetőivel beható tárgyalásokat folytatni és megállapodásokat kötni.

Bukarest—Szófia 2:0 (2:0)

Kolozsvár ifjúsági válogatottja 4:0 arányban vereséget szenvedett Bukarestben

BUKAREST. — A Bukarest—Szófia városok közötti nemzetközi labdarugó mérkőzést vasárnap 25.000 néző előtt játszották le a CFR giclesti stadionjában. A mérkőzést a román főváros csapata megérdemelten nyerte meg Moisescu és Humis góljaival 2:0 (2:0) arányban. A főmérkőzés előtt Bukarest ifjúsági válogatottja Kolozsvár ifjúsági válogatottjával játszott. A mérkőzést a nagyobb lelkesedéssel játszó bukaresti ifjúsági csapat 4:0 (4:0) arányban megérdemelten nyerte meg a fáradt kolozsvári csapat ellen.

Bartos Tibor a kolozsvári kerület karabainója

KOLOZSVAR. — Vasárnap (BEAC) 4 gy. 7. Nicolau őrnagy (Dermata) 3 gy. 8. Vajna (BEAC) 2 gy. 9. Hintz (BEAC) 1 gy. A bajnokságoknak 25 indulója volt. A helyezésekért nagy küzdelmek folytak és csak tusarányonként a sorrend. A versenybírók elnöki tiszttségét dr. Spitzer Ferenc kitűnően látta el. A győztesek és a helyezettek a BEAC, Dermata és Vasas értékes tiszteletdíjakat kaptak szép teljesítményükért.

A bajnoki csonkaforduló eredményei

KOLOZSVAR. — A Nemzeti Bajnokság 20. fordulójából vasárnap csak négy mérkőzés került lejátszásra. A marosvásárhelyi Dermagant kitűnő játék után Sinkó góljával megérdemelten győzött 1:0 (0:0) arányban Krajován és lényegesen javított helyzetén a bajnoki táblázatban, mert a Jiul és az UDR vereséget szenvedtek. A temesvári CFR könnyen győzött 6:2 (4:1) arányban az UDR ellen. A Juventus 3:0 (1:0) arányban verte a Jiul csapatát. A Szabadság Ploestiben Saroveczky és Spielmann góljaival 2:0 (1:0) arányban legyőzte az FC Prahova együttesét.

Az Aradra kitűzött Vasas—ITA bajnoki mérkőzés elmaradt. Felsőbb hatóságok Aradon minden sportversenyt betiltottak. Az U—Ciocanul és a Carmen—CFR mérkőzés is elmaradt a Bukarest—Szófia nemzetközi mérkőzés miatt.

Az NB. I. vasárnapi csonkafordulója után az ITA vezet 32 ponttal; 2. Juventus 27 ponttal; 3. CFR (Bukarest) 25 p.; 4. CFR (Temesvár) 25 p.; 5. Universitatea 24 p.; 6. Vasas 23 p.; 7. Ciocanul 23 p.; 8. Carmen 22 p.; 9. Szabadság 20 p.; 10. Dermagant 15 p.; 11. Jiul 13 p.; 12.

UDR 12 p.; 13. Prahova 7 p.; 14. FC Craiova 4 p.

ADAS-VÉTEL

VESZÉK varrógépeket, varrógépféket, varrógéplábakat, varrógéptűket, kerékpárokat, kötésképeket, alkatrészeket. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 4927

RADIOJAVÍTÁS garanciával. Vétel, csere, eladás. Atlas papírüzlet rádió-osztálya, Szabadság-tér 22.

KORKÖTŐGÉPET tükkel, üzennépeket keresek megvételre. Cím: „Erdély” könyvesboltba. 3556

VENNÉK ágyneműt, ágyszőnyeget, asztalneműt. Cím: Colonial import cég pénztáránál. 3561

KÉT colos vizesövet keresünk megvételre. Moara Irina, Kolozsvár. Telefon: 809. 3577

KERESEK 6 négyzetméter perzsaszőnyeget megvételre. Cím a kiadóban. 3573

EGY 500-as motorkerékpárhoz egy kapcsolószekrényt azonnal megveszek. Kossuth Lajos-utca 54. üzlet. 3596

KICSI jégszékény, mely gyermekkosci és férfi kerékpár eladó. Kossuth Lajos-utca 32, butoraktár. 3597

FÉRFI kerékpárt veszek. Horea-ut 5. I. emelet 11. Délután 2—4. 3608

39-ES női barna fehérberítés fél francia új cipő eladó. Bátya-utca 4. Óvár. 3610

MOTORKERÉKPÁR szupersport, NSU gyártmányu, 250 köbcentis, 1941 típusu, csomagszállító oldalkocsival, új állapotban eladó. Megtekinthető 1—3 óra között Bátya-utca 4. Óvár. 3610

OLAJFESTMÉNY, női pulóverek, szőnyeg eladó Cím a kiadóban. Gr. 3612

JÓKARBAN lévő kom-

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 3000 lej, álláskeresőknek 2000 lej. Cím a kiadóban és jelítség leveleként 5000 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés 4000 lej szavankint. Közzététel díj szavankint 5000 lej. Kereset hirdetések 4000, 5000 és 6000 lej négyzetcentiméterenkint. Nyitvatartás szavankint 10.000 lej.

binált szekrényt veszek. Széchenyi-tér 17. Adler. 3599

ÜSSZEKOTÓ perzsaszőnyeg eladó. Horea-ut 5. I. emelet, 7. ajtó. Délután 2—5 óráig. 3609

ELADÓ fonó-szövő üzem komplett, nagy teljesítményű, 70 százalékos új húzatu kártyalógó, tépőgép, 60 orsós kézfűző celfaktor, modern ványoló, 20 százalékos előfonógép, szövőberendezés stb. Cím: Református lelkesi hivatal, Valea lui Mihai. 3612

ELADÓ méhészeti kaptár, 3 darab keretméret 30x22, angora ketrec 12 rekeszes. Donát-ut 90. 3619

KERESEK megvételre használt, négykerékű, póni lóhoz való kocsi. Cím a kiadóban. 3613

JÓKARBAN lévő fürdőkádb eladó. Mária király-né-utca 30. hátul az udvarban. 3612

ELADÓ 6 személyes ebédlőasztal. Cím a kiadóban. Gr. 3612

KITÜNŐ állapotban eladó fürdőszobafelszerelés. Horea-ut 58. 3614

ELADÓ három fejtelen konyha, jobb kivitelű. Csaba-utca 20. 3611

Vesz, elad ócskaruhát, perzsaszőnyeget és mindenféle értéktárgyat.

DOMOKOS

Kossuth L. utca 7

HUNGARIA automata-mérleg, 20 kilogramos, majdnem új eladó. Pap-utca 52. 3604

CEMENT vagy gipsz-szakokat megvételre keresek. Eszterházi-utca 12. I. emelet, délután 6—8. 3607

ELADÓ modern íróasztal és egy Schöberl-ágy. Bátya-utca 7. 3617

ALLAT KAPHAT

LEGELŐKELOBB, bevezetett fűtési férfi divat-üzlethez pénzes társat keresek. Cím a kiadóban. 3610

FŐZNI tudó mindenest keresek elsejére. Sternberg-Lajos, Horea-ut 35. 3575

MEGBIZHATÓ, rendes bejártnő kerestetik. Majlis-utca 53. Érdeklődni 2—5-ig. 3621

A KOLOZSVÁRI uni-tárius főgimnázium pályázatot hirdet alábbiakra. Javaldalmazás lakás és állami fizetés. A pályázat május 3-ig irásban a főgimnázium igazgatóságánál személyesen adandó be. Uniótársak elfnyben. 3606

ALLAT KERES

JÓL főző, minden munkában járatos, házvezetést érni idősebb azony él-

mezése ellenében munkát vállalt. „Vidékre is” jelígre. 3618

INGATLAN-LAKÁS

SZÓBA, konyha, fürdőszobás lakást keresek. Magas jelíspést fizetek. Cím a kiadóban. Gr.

EGYSZOBÁS vagy kétszobás összkomfortos lakást keresünk azonnali beköltözésre, lehetőleg villanegyedben. Költségholdési költségeket fedezünk, esetleg természetben is. Címeket „Vidéki” jelígre. 3555

EGY szobát keresek a belvárosban, költségeket fizetem. Kossuth Lajos-utca 32, butoraktár. 3597

ELADÓ olcsón kisebb családi ház a Monostori-ut környékén. „Terno” ügyintézés. Széchenyi-tér 16. bejárat a Kádár-utcából. 3601

VIDÉKI kereskedő tenként két napi szállást keres természetbeni fizetésért. „Magános” jelígre a kiadóban. 3620

BUTOROZOTT szoba, különbejáratu, 2—3 diák vagy diáklányok kiadó élelmiszer ellenében. Carpatilor-utca 12. 3615

SZÓBA, konyha, esetleg egy szobát keres fiatal

házaspár május 15-re vagy azonnaltalra is. Cím: „Vidéki” jelígre a kiadóban. 3618

ELCSERELNÉM dési házamat magyarországi házzal vagy ingatlanal. Cím: Konrád hírlapbizományos. 3618

KÖLÖNFELE

MENYASSZONYI ruhák, fátlyak koszorúk, keppék kikölcsönzés. Dáhlia művirág-szalagban, Horea-ut 35. 3618

TEPLOMBA hálaulát, sírfeliratot precíz készírek. Vidékre is meggyek. Görögtemplom-utca 22. Fekete gránit piramis keresek megvételre. 3612

MEGISMERKEDNÉK házasság céljából egy megértő, intelligens, urilak, vagy árva leánnyal. 4 éves, fellábu, üzlettel rendelkező rokkanat van. Csak kényesével lehet levélre válaszolni. Fővárosi vizsaküldöm. „Párisi rózsák” jelígre a kiadóban. 3612

KERESEK egy egyedülálló jó férfit, nőt, aki ház-ingatlan rendelkezéssel, eltartással rendelkezik. Cím a kiadóban. 3612

A ROYAL-mozgó

bemutatja az 1947 évi amerikai új produkciót,

A SZERELEM REFRENJE

Főszerepben: Irene Dunne és Cary Grant

Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órakor.

Transmisszió tengely

5.70 méter hosszú, háromcsapogvas eladó.

Cím a kiadóban.

Transmisszió tengely

5.70 méter hosszú, háromcsapogvas eladó.

Cím a kiadóban.

Nyitson lehetőséget Kolozsvár vezetősége a kts-embereknek, hogy részletekben fizethessék be a munkamegvaltási díjat

KOLOZSVAR. — A város vezetősége a napokban állapította meg újlag az 1947—48. évi városi munkamegvaltás díjainak összegét. Minden 21 és 60 év közötti kolozsvári férfi a közmunkával végzett közmunkaszolgálat megvaltási díja összegének fejében napi 100 ezer lej köteles fizetni és így a törvényben előírt ötnapi közmunka megvaltási díj összege 500 ezer lej lesz. A város vezetősége csapán a köztisztviselők, állami, megyei, törvényhatósági tisztviselők részére nyújt 50 százalékos kedvezményt. Ennek alapján a köztisztviselők munkamegvaltási díj összege napi ötvétezer lej, öt napra 250 ezer lej lesz. Ellentétben az egyes kolozsvári újságokban közölt hírekkel, a kézi munkamegvaltás összegét csak a 21 és 60 év közötti férfiak kötelesek fizetni. A járművek napi munkamegvaltási díja a következő:

1. Egy tehergépkocsi napi munkamegvaltási díja 2 millió 500 ezer lej.
2. Szállítóvállalatok, gyárak, üzemek és vállalatok állami erővel vont járműveit után naponta az alábbi megvaltási díjakat kell befizetni:
 - a) Kétlovas szekér után napi 1 millió 500 ezer lej, öt napra 7 millió 500 ezer lej.
 - b) Egylovas szekér után naponta 750 ezer lej, 5 napra 3 millió 750 ezer lej.
3. A város vezetősége a köztisztviselők, állami, megyei, törvényhatósági tisztviselők részére nyújt 50 százalékos kedvezményt. Ennek alapján a köztisztviselők munkamegvaltási díj összege napi ötvétezer lej, öt napra 250 ezer lej lesz. Ellentétben az egyes kolozsvári újságokban közölt hírekkel, a kézi munkamegvaltás összegét csak a 21 és 60 év közötti férfiak kötelesek fizetni. A járművek napi munkamegvaltási díja a következő:

A város Politikai Tanácsának Testülete a múlt héten foglalkozott az új munkamegvaltás díjainak megállapításával. A gyűlésen résztvevő demokratikus pártok képviselői a mai idők szellemének megfelelően úgy határoztak, hogy az egész város lakosságát igen súlyosan érintő közzé adó alapját, amely a város bevételeinek nagy részét alkotja, a kollektív szerződés alapján megállapított fizetések szerint állapítsák meg. A határozatot a közvélemény örömmel üdvözölte. A most megjelent városi hírdetmény a határozattal ellentétben a régi rendszerek igazságtalan megadóztatási módja alapján állapítja meg az új munkamegvaltás összegét. Egyformán fizet mind a jobb jövedelmű tisztviselők, mind a tisztviselő vagy a városi munkás, a feketező és az állásnok. Nem akarjuk a hibát teljes súlyával csapán a város vezetőségére vetni, hanem azt, hogy a közmunkamegvaltás díjak kivételéről szóló törvény még mindig a régi kormányrendszerek szabályozása. A város Politikai Tanácsa Testülete azonban vállalta ezt a felelősséget, amely az új adórendszer bevezetésével járt volna.

A város vezetősége intézkedik arról is, hogy a kivett közzé adóknak ez a neme még május 31-ig befolyjon. Mindazok, akik nem fizetik be a fennhatárideig ezt az adót, semmiféle igazolványt, bizonyítványt a városi köznevelési osztálytól nem kaphatnak, míg a forgalmi rendőrség és a városi vármegyehatalmak ellenőri elkövetők mindazoknak a járműveknek a forgalmi engedélyeit, amelyek tulajdonosai nem igazolják a munkamegvaltásdíj megfizetését.

Az intézkedés túlszögör, a város vezetőségének feltétlenül módot kell volna nyújtania a kisembereknek — legalább a kollektív szerződéses alkalmazottak részére — arra, hogy a közmunkamegvaltási díj összegét havi részletekben fizethessék meg.

SPORTHÍRADÓ

nyolcadik fordulóban a Dermata Kolozsváron a bajnokság utolsó helyezettjével, a tordai CFR csapattal játszik a Vasas —CFR mérkőzés előtt. A Karres Medgyesen a Minerul ellen, a Törökvs Szatmárou a Victoria csapattal, a Crisana Nagyváradon a marosvásárhelyi CFR csapattal, a Mica Brádon a Sodoronipar együttesével, az Arsan Nagyszébenben a Surianul csapattal, a Solvay Marosújváron a Phönix együttesével játszik.

számban az Ujpest vezet 39 ponttal. 1. Vasas 33, 2. Kispest 32, 4. Ferencváros 30, 5. MTK 25 pont. Sorrendben a Csepel, ETO, Szolnok és DVSC következnek 24—24 ponttal. 10. SzAC 22, 11. Szeged 22, 12. ErSo 20, 13. Haladás 20, 14. Pérecs 15, 15. Dorog 15, 16. Testvériség 3 pont.

FELÜLBÉLYEZIK A SPORTELEPI SZABADJEGYEKET. Az OSP felhívja mindazokat, akik az OSP által kiadott sporttelepi szabadjeggyel rendelkeznek, hogy felülbélyegzésre május 15-ig nyújtsák be azokat az OSP Petőfi-utca 9 szám alatti hivatalos helyiségében. A jegyeket május 3-án délután 13—18 óra között vehetik át. A május 4-iki NB. I. mérkőzésre csakis az OSP által felülbélyegzett szabadjegyek érvényesek.

A SCHULL KENDŐGYAR labdarugó csapata nyerte a kerületi bajnokságot. A vasárnapi Fermeta elleni rangadó mérkőzésén 3:1 (1:0) arányban győzött Hájós 2 és Dobai góljaival. A Fermeta gólját Kiss lötte. A Fermeta a második félédben csak 10 emberrel játszott, mert Rotsching lesérült.

mezőse ellenében munkát vállalt. „Vidékre is” jelígre. 3618

INGATLAN-LAKÁS

SZÓBA, konyha, fürdőszobás lakást keresek. Magas jelíspést fizetek. Cím a kiadóban. Gr.

EGYSZOBÁS vagy kétszobás összkomfortos lakást keresünk azonnali beköltözésre, lehetőleg villanegyedben. Költségholdési költségeket fedezünk, esetleg természetben is. Címeket „Vidéki” jelígre. 3555

EGY szobát keresek a belvárosban, költségeket fizetem. Kossuth Lajos-utca 32, butoraktár. 3597

ELADÓ olcsón kisebb családi ház a Monostori-ut környékén. „Terno” ügyintézés. Széchenyi-tér 16. bejárat a Kádár-utcából. 3601

VIDÉKI kereskedő tenként két napi szállást keres természetbeni fizetésért. „Magános” jelígre a kiadóban. 3620

BUTOROZOTT szoba, különbejáratu, 2—3 diák vagy diáklányok kiadó élelmiszer ellenében. Carpatilor-utca 12. 3615

SZÓBA, konyha, esetleg egy szobát keres fiatal